

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO BIUDŽETO 2026 METŲ RODIKLIŲ PATVIRTINIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Pensijų anuitetų fondo biudžeto 2026 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – patvirtinti Įstatymo projekte nurodytus Pensijų anuitetų fondo biudžeto (toliau – PAF biudžetas) 2026 metų rodiklius ir 2026 metų PAF biudžetą.

Įstatymo projektas ir 2026 metų PAF biudžeto projektas parengti vadovaujantis:

1. Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad PAF biudžetas tvirtinamas atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu, bei 35¹² straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad atskaitymo iš vienkartinį įmokų, kurias į pensijų anuitetų mokėtojo valdomą Pensijų anuitetų fondą perveda pensijų kaupimo bendrovės, dydis tvirtinamas atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu;

2. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtu šalies ekonominės raidos scenarijumi 2026–2028 m. ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) parengta pinigų įplaukų ir išlaidų prognoze, įvertinus II pakopos pensijų kaupimo dalyvių, sulauksiančių senatvės pensijos amžiaus 2026–2028 m., sukauptų sumų dydį ir potencialių pensijų anuitetų gavėjų skaičių.

Rengiant Įstatymo projektą, taip pat įvertinti nuo 2026 m. įsigaliosiantys Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo pakeitimai, darant prielaidą, kad priešpensinio amžiaus pensijų kaupimo dalyvių grupėje apie 60 procentų dalyvių pasinaudos galimybe nutraukti pensijų kaupimą pereinamuoju laikotarpiu.

Pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą tokiais pačiais terminais, kurie taikomi rengiant atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės socialinių fondų biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, rengia pensijų anuitetų mokėtojas ir teikia jį svarstyti Pensijų anuitetų fondo tarybai. Pensijų anuitetų fondo taryba 2025 m. rugsėjo 9 d. posėdyje (posėdžio protokolo Nr. PAFPE-10) pritarė 2026 m. PAF biudžeto bei prognozių 2027–2028 metams projektams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Įstatymo projektą, 2026 metų PAF biudžeto projektą ir šio projekto aiškinamąjį raštą parengė Fondo valdyba (direktorius – Kęstutis Čereška, tel. +370 5 250 0883, el. p. kestutis.cereska@sodra.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pensijų kaupimo įstatymo 35¹⁰ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad PAF biudžetas tvirtinamas atitinkamų metų PAF biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma:

1. Patvirtinti PAF biudžeto 2026 metų rodiklius, pagal kuriuos bus vykdomas PAF biudžetas.
2. Patvirtinti 2026 metų PAF biudžetą.
3. Nustatyti, kad priimtas įstatymas įsigalioja 2026 m. sausio 1 d.

Išsamesnė informacija apie 2026–2028 metais planuojamas PAF biudžeto įplaukas ir išlaidas pateikta 2026 metų PAF biudžeto projekto aiškinamajame rašte.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu),

galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymas tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimus. Įstatymo projekte naujų sąvokų nepateikiama.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos teisės aktus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti jo įgyvendinamųjų teisės aktų parengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Siūloma patvirtinti tokį 2026 metų PAF biudžetą:

1) **4 729 tūkst. eurų pagrindinės veiklos pinigų įplaukas ir išlaidas** (planuojamos pagrindinės veiklos įplaukos – 9 794 tūkst. eurų, planuojamos pagrindinės veiklos išlaidos – 5 065 tūkst. eurų, **rezultatas** – 4 729 tūkst. eurų);

2) **–4 865 tūkst. eurų investicinės veiklos pinigų įplaukas ir išlaidas** (planuojamos investicinės veiklos įplaukos – 587 tūkst. eurų, planuojamos investicinės veiklos išlaidos – 5 451 tūkst. eurų, **rezultatas** – –4 865 tūkst. eurų);

3) **223 tūkst. eurų finansinės veiklos pinigų įplaukas ir išlaidas** (planuojamos finansinės veiklos įplaukos – 331 tūkst. eurų, planuojamos finansinės veiklos išlaidos – 108 tūkst. eurų, **rezultatas** – 223 tūkst. eurų).

Prognozuojama, kad visos 2026 m. PAF biudžeto pinigų **įplaukos** (iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų) sieks **10 712 tūkst. eurų**, visos pinigų **išlaidos** (iš pagrindinės, investicinės ir finansinės veiklų) – **10 625 tūkst. eurų**. Planuojamas 2026 m. **pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas** (einamųjų metų pinigų **įplaukos viršys išlaidas**) – **87 tūkst. eurų**.

Dėl įvykdytos pensijų kaupimo reformos 2026 metais numatomas mažesnis pensijų anuitetų gavėjų skaičius, taip pat būtina refinansuoti jau turimas paskolas. Todėl PAF veiklos valdymo ir administravimo sąnaudoms padengti 2026 m. numatoma gauti valstybės perskolinamą iki 331 tūkst. eurų paskolą ir grąžinti anksčiau gautą 108 tūkst. eurų paskolą Finansų ministerijai.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Įstatymo projektą, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „biudžetas“, „pensijų anuitetas“, „Pensijų anuitetų fondas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.